

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioan. Petri Maffei, Bergomatis, E Societate Iesv,
Historiarvm Indicarvm Libri XVI.**

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Malvci Regio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11473

hibus vno eodemque letho occumbendum. Quia denuntiatione repressus Regis furor cum aliquantulum resedisset, eum biduo post Lusitani quoque adeunt, docent quam graui scelere sese obligauerit: terrores insuper addunt, non Deum modo indignam innocentissimi viri necem debitis poenis, sed etiam homines ipsos nobilissimi, bello atque armis vlturos. Ad ea Rex diligenter excusare sese, culpam in suosores impulsoresque rejicere, magnum perpetrati facinoris dolorem ostendere, denique ut factis verba consentiant, est quatuor consiliariis duos confestim interficere: nam reliqui duo, quorum alter fuit princeps nefarii consilii Minguames, rem odorati, mature diffugerant; qui tamen, quod summa diligentia conquirebantur, nequaquam euasuri potentissimi Regis manus existimabantur. Hisce rebus perlatis in Indiam, Antonius Quadrius ei provinciae pro Societate prepositus, ad ipsum vehementer optante Prorege, idoneam nauigandi tempestatem expectabat, ut Socios aliquot Manomotapa mitteret ad cepta promouenda, quae felicem omnino progressum habitura sperabant, eius Ecclesiae fundamentis tam innocenti castoque sanguine positus.

MALACA.

In vrbe Malaca, (quae in Orientem distat ab Goa mensura ferme quatuor nauigatione) inter Mauros ethnicoque posita, (auream Chersonesum antiquis aiunt fuisse) Societatis item Collegium Regis Lusitaniae sumptibus alitur, in eodem & iuuentutis instituenda, & promulgandi Euangelii munibus occupatum. Baptizatus est praeter ceteros nuper barbarus quidam insignis vir nomine Bandara, iuri ethnico dicendo prepositus. is multos ex suis ipsumque filium vna secum ad baptismum adduxit, qui Christiana rudimenta sane breui ac feliciter didicit. Conuersus est etiam superioribus annis Iudaeus quidam, qui ab ipsa vrbe Roma usque contenderat, in primis eruditus, multis concertationibus de religione cum Sociis habitis.

MALVCI REGIO.

In Malucensi regione complures insulae numerantur: quarum quae Ternates vocatur, habet ipsa quoque Collegium frequens, ex quo in omnes illas provincias operarii dimittuntur: quorum industria quam plurimi ad Christum accessere. In iis Bazani insulae Regulus, Regis Maluceni gener, anno 1558 Mauricis sacris desertis Christiana suscepit,

Regem commissis poenitent.

Bandara vir insignis baptizatus Iudaeus quidam eruditus conuertitur.

Ternates Insula. Regulus Bazani cum suis Christo credit.

cepit, ipse fraterque eius, sorores tres, & spuria vna cum matre filia, affines præterea & cognati, & nobilitas vniuersa. Idem finitimas insulas cum vno è Sociis circumiit ipsemet omnium ordinum viros ac feminas. ipsaque seruitia in Domini rete compellens. quorum longè maior vtrique numerus fuisset, nisi periculoso morbo Socius oppressus, Ternatè inde viginti leucarum itinere se necessariò recepisset. Agebat Rex eo tẽpore annum quintum circiter & vigesimum, & oris dignitate & corporis agilitate conspicuus. nostratem, si paulo candidiori esset colore, dixisset. Baptismo magna ipsius ac suorum gratulatione peracto, Socius paulo post rem diuinam fecit, cui tanta cum attentione cuncti affuerunt, ac tanta religione sacram Eucharistiam supplices adorarunt, vt nequaquam tyrones viderentur in fide.

Mahometis fanũ diruitur.

Confestim etiam Mahometis fanũ dirutũ est. ex res in oppido Maluco auditi Lusitanis & ceteris Christianis ingentem lætitiã attulerunt; quæ tum solenni supplicatione, tum bellicorum tormentorum dispositione declarata est; Mauris contrã tantum dolorem inussere, vt castrum Ternatis Christianorum oppugnare confestim aggressi fuerint. sed frustra nam & Lusitani, qui in præsidio erant, egregiè se defenderunt; & rex ipse Bazani, offensionem soceri minime veritus, obsessis Lusitanis non semel subsidio venit. Anno verò circiter 1561, Amboinensibus quoque Christianis contra Mauros opẽ tulit, DEO valde propitio; classe quippe sex duntaxat Caracorarum profectus, (genus nauigiorum id est) cum ad expugnandum quoddam hostium oppidum descendisset, penè ex insidiis oppressus à Mauris, qui eodem Caracoris quadraginta deuenerant, paucos admodũ è suis amisit. Comitem expeditionis vnũ è Societate habuerat, cuius brachiũ in eo proelio sclopi ictu vulneratũ est.

Elisabetha femina principis à Xaue-rio ad Christũ conuersa.

Variis præterea temporibus ad Christum adiuncti sunt è principibus, Elisabetha Regum Maluci Tidoreque soror, femina prudens, atque vna omnium, quotquot in iis erant insulis Maurorum, iuris Mahometici peritissima, quæ Francisci Xauerii disputatione victa, simul & in Christiana religione ita confirmata est, vt exemplo suo ceteris ad virtutem atque ad officium prælucet. filii quoque ipsius, itemque Tidorensis regis cognati sex, è quibus vnus dynasta, magnaque apud Regem autoritate, in Tidorensi bello contra Lusitanos exercitum duxerat. is regẽ quoque ipsum

ipsum ad ecclesiam propediem perducturus existimabatur. Accessit ad hos, magna sua cum animi voluptate atque laetitia, Selebum quoque rex ipse, multique ex eius regni proceribus. Reges item Manadensium (que gens in primis bellicosa ac strenua totius eius regionis putatur) & Sianorum, ius regis Bengaiensium filius, & vniuersa penè Cadripana nobilitas. Nam cetera multitudo tanto vndique studio certatim ad baptismum accurrit, vt Didaco Magaliano ex Societate eas insulas peragranti ex oppidis sese obuiam alacritate descendenti ad litus effunderent, baptismum sibi liberisque suppliciter postulantes. quorum optimis studiis eum propter paucitatem Sociorum responderi non potest, tum propter assiduos Maurorum finitimorum impetus & insidias, qui Christianae religionis progressum omni ope impedire conatur. Iisdem in regionibus Alfonso Castrius & Sociorum numero Lusitanus, eum annum iam vndecimum eam provinciam summo labore administraret, gloriosam vtiq; pro Domino mortem Maurorum scelere oppetiit, anno post Christum natum 1538. Cum enim eo tempore Maluci Tyrannus Christianorum hostis acerrimus Ternatem oblidet, vbi captus a Lusitanis pater eius in custodia detinebatur, Alfonso ex insulis Mauri Irim insulam Ternati proximatam nauis petens, a nautis Mauris in Tyranni gratiam omnibus primis vestimentis exiit: deinde pedes eius manusque crasso fano colligantur. dies quinque ita vinctus in nauigio crudeliter habitus, atque inde ad collum eius graui admodum arboris viridi trunco ad instar iugi deligato, nudus exiguo tantum velo femoribus obductis sub dio constituitur, ibique interdum noctuque relinquitur natura imbecillus, caeliq; inluriis quaquam leuibus vehementer obnoxius: tunc autem magna corporis vexatione & cruciatu multorum dierum spatio ibidem detentus prope nullo cibo, cum viuis iam custodiri posse non videretur, ne suo periret letho, violentas manus illi inferre Mauri decernunt. Ille brachiis ad tergum reuinctis per asperas cautes aliquandiu ductus, appropinquante iam exitu vitae, ad terram sponte procubuit, lignoq; sibi supiecto, quod suspensum e collo gerebat, a Mauris ense conficitur. Corpus ab illis in mare proiectum, tertio post die repertum ibidem vnde proiecerant, insolito quodam radias fulgore, vulneribusque ita receatibus, vt si ea tunc accepisset, quae res eo admirabilior visa, quae estus maris eo loco, fluminis instar, est rapida

*Didaco
Magalianus.*

*Alfonso
Castrius
a Mauris
necatur.*

Rex Geiloli Maurus honorificè de Alfonsi exitu loquitur.

Percussores Alfonsi, cum propinquis diuina ultione consumpti.

diffimus. Eius viri mors ipsis quoque barbaris regibus dolori fuit. magna enim erat apud omnes nomen eius in admiratione. Regem quidem Geiloli Maurum, gratiamque Christianorum aduersarium, de Alfonsi exitu atque animi fortitudine verbis honorificis disserentem, ad eos qui aderant inter cætera ferunt dixisse: Quid simile nostri Cacitii? Nec verò Dominus tam iniustam necem ne in hoc quidem seculo inultam reliquit. quippe ab Iris insula præfecto ac magistratibus pro certo cognitum est, paucis diebus omnes non modò parricidas illos, sed etiam parricidatum propinquos vario ac miserabili mortis genere periisse. namque alii fœdissimis roto corpore pustulis enascentibus paulatim excoriati horribiliter vlulantes igne sacro consumpti sunt: alii tormentis in bello discerpti: denique is etiam, qui abreptum Alfonsi vendiderat calicem, membris mirandum in modum intumescens, vitam finit: quos aiunt, sublati ad sydera manibus, tum denique diuinum auxilium supplices implorasse.

REGIO MAURI.

Vltra Ternatem leucas 60, regio Mauri cernitur diuisa bifariam; altera pars in continenti est, & Morotia dicitur, octo Christianorum loca complectens: altera Morotai nominatur, constatque duabus insulis, quarum in vna minore vici Christianorum tres anno post Christum natum 1552, in altera maiore, octodecim visebantur. Christianorum porrò capitum numerus erat quinque & triginta millium: qui ex eo tempore maiorem in modum multiplicatus est. anno quippe 1563. Christianorum vici sex & triginta fuisse dicuntur, & in iis aliqui familiarum ferme octingentarum, anno verò 66, ad septem circiter & quadraginta: qui nullos habent pastores magistro sive, nisi è Societate, cuius in ea prouincia non sine magnis assiduisque laboribus atque periculis in summa egestate versatur industria.

AMBOINI IN SVLÆ.

AD Maluci prouinciã Amboini quoque terra locuti Mauri pertinet, abestque Ternate leucas 80. Malaca autem (ex quo loco nauigantibus Malucarum insularum prima Amboinus occurrit) trecentum & quinquaginta. Christianorum pagi erant in ea septem dumtaxat anno 1545, cum Franciscus Xaverius eò se contulit: Sociorum deinde opera factum est, vt anno 1562 plus triginta numer-

ANNO 1552. Christianorum vici 35. millia.

ANNO 1566. Christianorum vici 47.